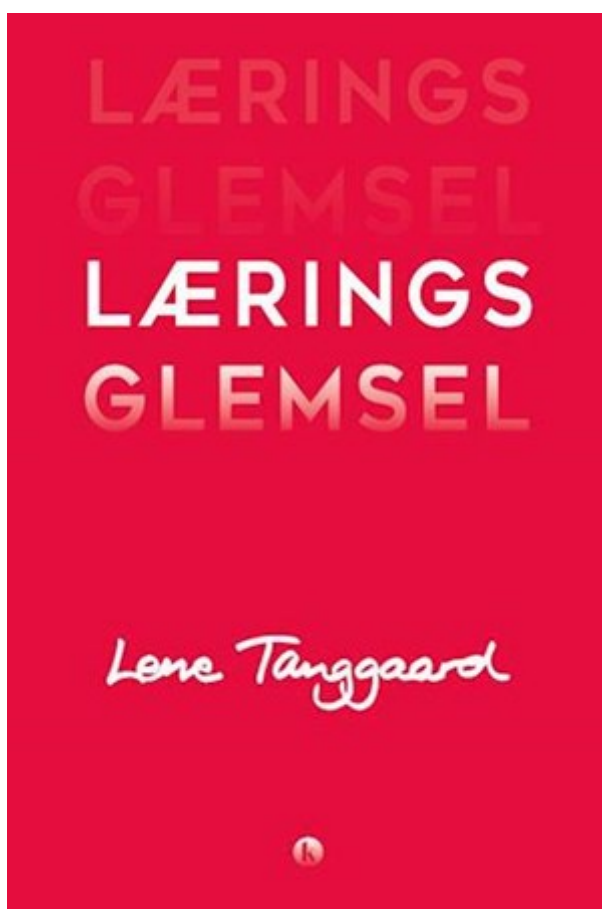

ANMELDELSE PÆDAGOGIK 24. okt. 2018 | kl. 06:46

Læring: Glem det!

Af: Alice Buchhave Nørlem

Lene Tanggaard, en af Danmarks førende læringsforskere, har skrevet en forfriskende, befriende bog om læringsglemsel. Bogen serverer ikke endnu en ny læringsreligion, men forlanger fokus på skolens opgave.

Fakta

Titel

Læringsglemsel

Forfatter

Lene Tanggaard

Pris

230

Sider

192

Forlag

Forlaget Klim

Glem, at styring og struktur og skemaer og afkrydsningslister er svaret på alt. Glem tanken om, at en ny læringsdiskurs skal redde elever og skole.

Lene Tanggaard tager livtag med et af de største problemer i folkeskolen: den omsiggribende, udvandende og fordummende læringsdiskurs. Tanggaard formulerer det lidt blidere, men stadig skarpt. Hun taler om "De tomme tønders læringsretorik". Tanggaards vigtigste pointe er, at læringsdiskurshegemonien har reduceret skolens opgave til læring som et mål i sig selv og helt glemt indholdet. Børn skal ikke lære at lære, de skal lære noget! Børn skal ikke lære for læringsens skyld, men for tilværelsens.

Husk, at skolens opgave er at skabe et sted, hvor børn kan lære det, der er vanskeligt at lære andre steder. Husk skolens formålparagraf. Husk den kritiske sans. Den frisættende omtanke. Den faglige forankring. Den pædagogiske viden. Den videns- og erfaringsbaserede praksis.

Læringsglemsel er det magiske øjeblik, hvor vi glemmer, at vi er ved at lære, og i stedet bliver engagerede i stoffet og i udforskningen af nye felter. Læringsglemsel er den inspirerende samtale med kollegerne ved frokostbordet, den overraskende samtale med børnene i frikvarteret. Læringsglemsel er det magiske øjeblik midt i timen, hvor indholdet bliver vigtigere end formen og læringsmålene. Læringsglemsel er vigtig for kvaliteten i folkeskolen.

Tanggaard giver et eksempel fra sundhedsvæsenet, hvor en læge forklarer hende, at de på hans afdeling stræber efter at få afkrydsning og dokumentation til at fylde så lidt som muligt, så de kan komme i gang med det væsentlige: lægekunsten. Lægekunsten er vigtigere end registrering og styring, og undervisningskunst er vigtigere end læringsmål.

Den pædagogiske og den stofrelaterede faglighed er det, som skal styre undervisningen. Vi skal forholde os til, hvad vi skal lære, før vi forholder os til, hvordan vi skal gøre det. Ansvar og initiativ skal tilbage til lærerne, og læringsdiskursen skal svækkes. Læreren skal være pædagogisk connaisseur. Ligesom en vinconnaisseur kan læreren vurdere kvalitet på basis af de enkelte komponenter. Connaisseurship er kunsten at kunne vurdere kvalitet, at kunne tilrettelægge, gennemføre og evaluere en undervisning, der fremmaner kvalitet og sørger for, at eleverne lærer det tilsigtede og lidt mere end det.

Der skal være plads til at lære uventede ting på uventede måder. Tanggaard hævder, at læreprocesserne fængsles af den entydige fokus på læring som et mål i sig selv. Vi glemmer, hvor vi er i verden, og hvad vi skal med hinanden, siger hun.

Læringen skal være værdibaseret i folkeskolen. Hvad er det, vi skal lære? Der foregår læring alle mulige steder - også i rockerklubben. Men folkeskolen skal levere den læring, som er nødvendig for, at vi kan fungere i tilværelsen. Det er ikke lige meget, hvad vi lærer.

Når Tanggaards bog er så vigtig, er det, fordi den gør op med quickfix og nye læringsteorier og i stedet fokuserer på faglighed og blik for kerneopgaven. Tanggaard kommer ikke med en ny læringsteori, som kan blive den næste tue, skolen skal hoppe hen på i et nyt (blændende) forklaringslys. Tanggaard sætter fællesskabet, fagligheden, fornuften og fortryllesen i højsædet. Vi kan ikke præstere og kontrollere os ud af tilværelsens udfordringer. Vi skal have tilliden tilbage: Løgstrups dobbelte tillid, hvor eleven har tillid til, at læreren kan lære ham eller hende noget, og læreren har tillid til, at eleven er interesseret i at lære.

Tilliden sætter ild til vovemodet. Den gør, at vi kan lade os bevæge, og at vi kan bevæge os sammen. Det gør vi kun, når vi flytter det indsnævrede fokus på læring, skriver Tanggaard i kapitel syv. Indholdet og relationen mellem lærer og elev er det vigtigste.

Tanggaard giver læseren en lille vejledning og foreslår, at man med fordel kan springe kapitlet om baggrunden for læringsglemsel, historie og teori over. Heldigvis må man jo som anmelder læse hele bogen. Og hvor er netop det kapitel vigtigt. I korte træk og overskueligt sprog redegør Tanggaard for tankerne bag læringsglemsel som begreb og de læringsteorier eller paradigmer, som historisk har præget vores tænkning om undervisning. Netop denne letlæste, relevante gennemgang kan hjælpe med at belyse, hvordan og hvorfor vi igen og igen bliver blændet af nye læringsregimer i bestræbelsen på at foretage den evigt tilbagevendende og essentielle gentænkning af undervisning og skole.

"Læringsglemsel" præsenteres som en enkel og lettilgængelig bog af forlaget. Men læs den langsomt og grundigt, så alle pointerne kommer med. Bær over med Lene Tanggaards forenkede, unuancerede eksempler fra dagligdagen, og nyd i stedet de knivskarpe henvisninger til forskning fra Tanggaards store erfarings- og forskningsbaserede bagkatalog. "Læringsglemsel" er en nødvendig bog, og den gode nyhed er, at Tanggaards tanker allerede har bredt sig ind i arbejdet med Fælles Mål. Der er håb for glemslen og for folkeskolen.

Lene Tanggaard: Dannelsen skal opstå i en garagerevolution

Professor vil have anarki i folkeskolen

Vandkunsten 12, 1467 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk